

PUERPERAL HASTALIKLAR

Eda ÜREYEN ÖZDEMİR¹

GİRİŞ

Puerperium, gebeliğe bağlı olarak gelişen fizyolojik değişikliklerin doğumdan sonra gebelik öncesi döneme değişimini ifade eder. Bu dönemde birçok hastalık ve komplikasyon gelişebilir. Bunlar arasında baş ağrısı, hipertansiyon, kanama, uterin inversiyon, dispne / göğüs ağrısı, fulminant kolit, ağrılı vulvar ödem, işeme zorluğu / üriner retansiyon, semptomatik hemoroid, ateş / enfeksiyon / yara komplikasyonları, nöropati ve vajinal kuruluk gibi birçok semptom yer alır.

Puerperal enfeksiyonlar doğum sonrası genital sistemden kaynaklanan herhangi bir enfeksiyonu tanımlamak için kullanılan genel bir tanımdır. Puerperal enfeksiyonların insidansı normal doğumlardan sonra %1-3, sezaryen doğumlardan sonra %15-30 arasında değişmektedir. Puerperyumdaki en önemli maternal mortalite ve morbidite nedeni puerperal enfeksiyonlardır. Postpartum hastalarda ateş varlığında mutlaka öykü, fizik muayene, laboratuvar tahlilleri ve görüntüleme yöntemleri ile ayırıcı tanıları gözden geçirilerek nedeni araştırılmalıdır.

Puerperal Ateş

Doğum sonrası dönemde ilk 24 saat geçtikten sonra, ilk 10 gün içinde 2 gün süreyle vücut ısısı-

nın 38°C veya üzerinde seyretmesi olarak tanımlanır (1). Daha düşük derecede ateş ilk 24 saatte sık görülür ve genellikle kendiliğinden kaybolur. İlk 24 saatte görülen ateşin sadece %20'sinin nedeni enfeksiyona bağlıdır (2) ve en sık neden A grubu beta hemolitik streptokok enfeksiyonudur. Persiste eden ateşin en sık nedeni genital bölge-lerin enfeksiyonudur.

Uterus Enfeksiyonları (Endometrit)

Postpartum endometrit genital bölgeden kaynaklanan sıklıkla 2 veya 3 aerop ve anaerop mikroorganizmaların meydana getirdiği polimikrobiyal bir enfeksiyondur ve puerperal ateşin en sık nedenidir. Endometriyumun enfeksiyonu endometrit, miyometriyumda içerirse endometriyometrit adını alır. Enfeksiyon çevre parametriumu da içerirse endoparametrit veya pelvik selülit olarak adlandırılır.

Mikrobiyoloji: Aerop mikroorganizmalar arasında Streptokok A ve B, Stafilokoklar, Klebsiella, Proteus, Enterobakter, Enterokok ve Escherichia coli yer alırken, anaerop mikroorganizmalar arasında Peptostreptokoklar, Peptokoklar, Bakteriodes, Fusobacterium, Prevotella ve Clostridium yer alır (3). HIV virüsü ile enfekte kadınlarda herpes simplex virüs ve sitomegalovirus

¹ Op. Dr. Eda ÜREYEN ÖZDEMİR Ankara Şehir Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü eda.ureyen@gmail.com

11. Mastit tanısı alan ve tedavisi başlanan hastalarda 48-72 saat içerisinde iyileşme saptanmazsa veya memede kitle palpe edilirse apse akla gelmelidir. Fluktuasyon izlenebilir. Özellikle MRSA kaynaklı mastit gelişen kadınlarda apse gelişme insidansı daha yüksektir. En sık izole edilen mikroorganizma *Stafilokokus aureus*'tur.

KAYNAKLAR

1. Fred L, Adair MD. The American Committee on Maternal Welfare: Meeting held at Atlantic City, June 12, 1935 Chairman's address. *Am J Obstet Gynecol* 1935; 30: 868-71.
2. Filker RS, Monif GR. Postpartum septicemia due to group G streptococci. *Obstet Gynecol* 1979; 53: 28-30.
3. Maharaj D. Puerperal pyrexia: a review. Part I. *Obstet Gynecol Surv* 2007; 62: 393-9.
4. Patel W, Kumar RA, Stamm AM, Hoesley CJ, Moser SA, Waites KB. USA300 Genotype community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* as a cause of surgical site infections. *J Clin Microbiol* 2007; 45(10): 3431-3.
5. Chaim W, Horowitz S, David JB, Ingel F, Evinson B, Mazor M. *Ureoplasma urealyticum* in the development of postpartum endometritis. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol* 2003; 15: 145-8.
6. Jacobsson B, Pernevi P, Chidekel L, Platz-Christensen JJ. Bacterial vaginosis in early pregnancy may predispose for preterm birth and postpartum endometritis. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2002; 81: 1006-10.
7. Declercq E, Barger M, Cabral HJ, et al. Maternal outcomes associated with planned primary cesarean births compared with planned vaginal births. *Obstet Gynecol* 2007; 109: 669-77.
8. Deneux-Tharaux C, Carmona E, Bouvier-Colle MH, Breart G. Postpartum maternal mortality and cesarean delivery. *Obstet Gynecol* 2006; 108: 541-8.
9. Maberry MC, Gilstrap LC III, Bawdon R, Little BB, Dax J. Anaerobic coverage for intra-amniotic infection: maternal and perinatal impact. *Am J Perinatol* 1991; 8: 338-41.
10. Soper DE. Bacterial vaginosis and postoperative infections. *Am J Obstet Gynecol* 1993; 169: 467-9.
11. Chaim W, Bashiri A, Bar-David J, Shoham-Vardi I, Mazor M. Prevalence and clinical significance of postpartum endometritis and wound infection. *Infect Dis Obstet Gynecol* 2000; 8: 77-82.
12. Jazayeri A, Jazayeri MK, Sahinler M, Sincich T. Is meconium passage a risk factor for maternal infection in term pregnancies? *Obstet Gynecol* 2002; 99: 548-52.
13. Tran SH, Caughey AB, Musci TJ. Meconium-stained amniotic fluid is associated with puerperal infections. *Am J Obstet Gynecol* 2003; 189: 746-50.
14. Wilkinson C, Enkin MW. Manual removal of placenta at caesarean section. *Cochrane Database Syst Rev* 2000; 2: CD000130.
15. Louis J, Buhari MA, Allen D, Gonik B, Jones TB. Postpartum morbidity associated with advanced HIV disease. *Infect Dis Obstet Gynecol* 2006; 2006:79512.
16. Newton ER, Prihoda TJ, Gibbs RS. A clinical and microbiologic analysis of risk factors for puerperal endometritis. *Obstet Gynecol* 1990; 75: 402-6.
17. Casey BM, Cox SM. Chorioamnionitis and endometritis. *Infect Dis Clin North Am* 1997; 11: 203-22.
18. Kankuri E, Kurki T, Carlson P, Hilesmaa V. Incidence, treatment and outcome of peripartum sepsis. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2003; 82: 730-5.
19. Mulic-Lutvica A, Axelsson O. Postpartum ultrasound in women with postpartum endometritis, after cesarean section and after manual evacuation of the placenta. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2007; 86: 210-7.
20. Laifer-Narin SL, Kwak E, Kim H, Hecht EM, Newhouse JH. Multimodality imaging of the postpartum or posttermination uterus: evaluation using ultrasound, computed tomography, and magnetic resonance imaging. *Curr Probl Diagn Radiol* 2014; 43: 374-85.
21. Centers for Disease Control. National Healthcare Safety Network (NHSN) Patient Safety Component Manual https://www.cdc.gov/nhsn/PDFs/pscManual/pscManual_current.pdf (Accessed on August 24, 2020).
22. Mackeen AD, Packard RE, Ota E, Speer L. Antibiotic regimens for postpartum endometritis. *Cochrane Database Syst Rev* 2015; CD001067.
23. Smaill F, Hofmeyr GJ. Antibiotic prophylaxis for cesarean section. *Cochrane Database Syst Rev* 2002; CD000933.
24. Tita ATN, Hauth JC, Grimes A, Owen J, Stamm AM, Andrews WW. Decreasing incidence of postcesarean endometritis with extended-spectrum antibiotic prophylaxis. *Obstet Gynecol* 2008; 111: 51-6.
25. Miller JM, Binnicker MJ, Campbell S, et al. A Guide to Utilization of the Microbiology Laboratory for Diagnosis of Infectious Diseases: 2018 Update by the Infectious Diseases Society of America and the American Society for Microbiology. *Clin Infect Dis* 2018; 67: e1-e94.
26. Mcneely SG jr, Hendrix SL, Bennett SM, et al. Synthetic graft placement in the treatment of fascial dehiscence with necrosis and infection. *Am J Obstet Gynecol* 1998; 179: 1430-5.
27. Uygur D, Yesildaglar N, Kis S, Sipahi T. Early repair of episiotomy dehiscence. *Aust N Z J Obstet Gynecol* 2004; 44: 244-6.
28. Goepfert AR, Guinn DA, Hauth JC. Necrotizing fasciitis after cesarean delivery. *Obstet Gynecol* 1997; 89: 409-12.
29. Goh T, Goh LG, Ang CH, Wong CH. Early diagnosis of necrotizing fasciitis. *Br J Surg* 2014; 101(1): e119-25.
30. Wysokinska EM, Hodge D, McBane RD 2nd. Ovarian vein thrombosis: incidence of recurrent venous throm-

- boembolism and survival. *Thromb Haemost* 2006; 96: 126-31.
31. Klima DA, Synder TE. Postpartum ovarian vein thrombosis. *Obstet Gynecol* 2008; 111: 431-5.
 32. Czaja CA, Scholes D, Hooton TM, Stamm WE. Population-based epidemiologic analysis of acute pyelonephritis. *Clin Infect Dis* 2007; 45: 273-80.
 33. Nicolle LE. A practical guide to antimicrobial management of complicated urinary tract infection. *Drugs Aging* 2001; 18: 243-54.
 34. Committee on Health Care for Underserved Women, American College of Obstetricians and Gynecologists. ACOG Committee Opinion No. 361: Breastfeeding: maternal and infant aspects. *Obstet Gynecol* 2007; 109: 479-80.
 35. Kvist LJ, Rydhstroem H. Factors related to breast abscess after delivery: a population based study. *BJOG* 2005; 112: 1070-4